

Na temelju članka 23. Statuta Financijske agencije, Uprava Financijske agencije donijela je 24.3.2016. sljedeća:

Pravila rada platnog sustava EuroNKS

Predmet Pravila

Članak 1.

- (1) Ovim Pravilima rada platnog sustava EuroNKS (u nastavku teksta: Pravila) uređuju se temeljna pravila i način rada platnog sustava EuroNKS (u nastavku teksta: EuroNKS), i to:
  - sudionici u EuroNKS-u i uvjeti za sudjelovanje u EuroNKS-u,
  - način izvršenja obračuna platnih transakcija u EuroNKS-u,
  - standardizirani postupci i pravila za obradu i obračun platnih transakcija u EuroNKS-u.
- (2) Operativne upute platnog sustava EuroNKS-a i njihovi prilozi (u nastavku teksta: Operativne upute) sastavni su dio ovih Pravila.

Sudionici i upravitelj EuroNKS-a

Članak 2.

- (1) Sudionici u EuroNKS-u mogu biti:
  - Hrvatska narodna banka (u nastavku teksta: HNB),
  - kreditne institucije (banke i štedne banke) sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koje su dobile odobrenje za rad od HNB-a,
  - podružnice kreditnih institucija iz drugih država članica Europske unije za koje su njihova nadležna tijela dostavila obavijest HNB-u o osnivanju podružnice u Republici Hrvatskoj,
  - podružnice kreditnih institucija iz trećih država koje su od HNB-a dobile odobrenje za osnivanje podružnice kreditne institucije iz treće države,
  - Hrvatska banka za obnovu i razvitak.
- (2) Upravitelj EuroNKS-a jest Financijska agencija (u nastavku teksta: Fina).

Opis EuroNKS-a

Članak 3.

- (1) EuroNKS je platni sustav za obračun platnih transakcija kreditnih transfera u eurima (u nastavku teksta: platne transakcije).
- (2) EuroNKS obračunava platne transakcije koje su zadane prema Pravilima jedinstvene platne sheme Europskoga platnog vijeća za izvršenje SEPA kreditnih transfera (engl. *European Payments Council SEPA credit transfer scheme*, u nastavku teksta: SEPA shema). SEPA jest Jedinstveno područje plaćanja u eurima (engl. *Single euro payments area*).
- (3) EuroNKS obračunava platne transakcije između sudionika EuroNKS-a (nacionalne platne transakcije), platne transakcije između sudionika EuroNKS-a i pružatelja platnih usluga koji ne posluju u Republici Hrvatskoj, a dostupni su u drugom SEPA platnom sustavu (prekogranične platne transakcije) i platne transakcije između sudionika EuroNKS-a i pružatelja platnih usluga

koji posluju u Republici Hrvatskoj, a nisu sudionici EuroNKS-a, ali su dostupni u drugom SEPA platnom sustavu.

- (4) EuroNKS obračunava nacionalne platne transakcije između sudionika EuroNKS-a i pružatelja platnih usluga koji posluju u Republici Hrvatskoj, a nisu sudionici EuroNKS-a, ali su dostupni u drugom SEPA platnom sustavu na način kako je to ovim Pravilima uređeno za prekogranične platne transakcije (nacionalne platne transakcije izjednačene s prekograničnim platnim transakcijama).
- (5) Fina osigurava tehničku interoperabilnost EuroNKS-a tako da omogućuje izvršavanje prekograničnih i s njima izjednačenih nacionalnih platnih transakcija povezivanjem s drugim SEPA platnim sustavom koji obračunava zaprimljene platne transakcije ili ih dalje usmjerava na obračun u drugi povezani SEPA platni sustav.
- (6) U svrhu iz stavka 5. ovog članka EuroNKS je povezan s platnim sustavom SEPA-Clearer kojim upravlja Deutsche Bundesbank. SEPA-Clearer obračunava platne transakcije ili ih dalje usmjerava na obračun u druge povezane SEPA platne sustave uključujući STEP2.
- (7) Fina sudioniku EuroNKS-a osigurava podatke o pružateljima platnih usluga dostupnima za obračun platnih transakcija preko EuroNKS-a dostavljanjem tablice dostupnosti (engl. *routing table*) na način i u rokovima utvrđenima Operativnim uputama.

Status sudionika u EuroNKS-u

Članak 4.

- (1) Sudionik u EuroNKS-u može biti:
  - neposredni sudionik,
  - posredni sudionik.
- (2) Neposredni sudionik je institucija iz članka 2. stavka 1. Pravila koja ispunjava uvjete iz članka 5. stavka 1. Pravila i koja preko svoga obračunskog računa otvorenog u EuroNKS-u sudjeluje u obračunu u EuroNKS-u.
- (3) Neposredni sudionik ima izravan pristup za slanje i primitak platnih transakcija, kao i pristup informacijama u realnom vremenu putem web-aplikacije EuroNKS-a, kojoj neposredni sudionik pristupa na način utvrđen u Operativnim uputama.
- (4) Posredni sudionik je institucija iz članka 2. stavka 1. Pravila koja ispunjava uvjete iz članka 5. stavka 4. Pravila.
- (5) Posredni sudionik može sudjelovati u EuroNKS-u samo putem jednoga neposrednog sudionika.
- (6) Posredni sudionik nema izravan pristup sustavu te može slati i primiti platne transakcije samo posredstvom neposrednog sudionika.
- (7) Posredni sudionik mora biti registriran u EuroNKS-u (tablica dostupnosti), kao dostupan preko onoga neposrednog sudionika s kojim je sklopio ugovor iz članka 5. stavka 4. Pravila.
- (8) Neposredni sudionik odgovara Fini, drugim sudionicima i trećima za sve radnje i propuste posrednog sudionika s kojim ima sklopljen ugovor iz članka 5. stavka 4. Pravila.

Uvjeti za sudjelovanje sudionika

Članak 5.

- (1) Podnositelj zahtjeva za sudjelovanje u EuroNKS-u kao neposredni sudionik mora ispuniti sve sljedeće uvjete:
  - da je institucija iz članka 2. stavka 1. Pravila,
  - da ima otvoren PM račun u hrvatskoj komponenti TARGET2 sustava (u nastavku teksta: TARGET2-HR),
  - da je sudionik SEPA sheme,
  - da prema ocjeni Fina na njegovoj strani ne postoje okolnosti koje bi mogle ugroziti stabilnost i sigurnost EuroNKS-a,

- da udovoljava tehničkim zahtjevima za sudjelovanje u EuroNKS-u sadržanima u Operativnim uputama i
  - da je uspješno provedeno testiranje sudjelovanja u obračunu u EuroNKS-u; testiranje obuhvaća provjeru svih funkcionalnosti povezanih sa sudjelovanjem sudionika u EuroNKS-u u skladu s Operativnim uputama.
- (2) Ako podnositelj zahtjeva za sudjelovanje u EuroNKS-u kao neposredni sudionik ili neposredni sudionik u EuroNKS-u želi izvršavati prekogranične i s njima izjednačene nacionalne platne transakcije, uz uvjete iz stavka 1. ovog članka, Fina dostavlja popunjeni i potpisani obrazac zahtjeva za posredno sudjelovanje u SEPA-Cleareru preko HNB-a odnosno za pristup u STEP2 kao dostupni BIC (*eng. Business Identifier Code*) preko Deutsche Bundesbank na način opisan u Operativnim uputama.
  - (3) Za sudjelovanje u EuroNKS-u posrednog sudionika zahtjev podnosi podnositelj zahtjeva za sudjelovanje kao neposredni sudionik ili neposredni sudionik u EuroNKS-u.
  - (4) Posredni sudionik mora udovoljavati sljedećim uvjetima:
    - da je institucija iz članka 2. stavka 1. Pravila,
    - da je sudionik SEPA sheme i
    - da je sklopio ugovor s neposrednim sudionikom o uređenju međusobnih prava i obveza koji proizlaze iz sudjelovanja u EuroNKS-u.
  - (5) Ako posredni sudionik želi izvršavati prekogranične i s njima izjednačene nacionalne platne transakcije, uz uvjete iz stavka 4. ovog članka, podnositelj zahtjeva za sudjelovanje u EuroNKS-u kao neposredni sudionik ili neposredni sudionik u EuroNKS-u, za posrednog sudionika, Fina dostavlja popunjeni i potpisani obrazac zahtjeva za posredno sudjelovanje u SEPA-Cleareru preko HNB-a odnosno za pristup STEP2 kao dostupni BIC preko Deutsche Bundesbank na način opisan u Operativnim uputama.
  - (6) Neposredni sudionik obavezan je provjeriti ispunjava li posredni sudionik uvjete za sudjelovanje u EuroNKS-u koji se odnose na posrednog sudionika.
  - (7) Fina je ovlaštena od podnositelja zahtjeva iz stavaka 1. i 3. ovog članka za sudjelovanje u EuroNKS-u iz stavka 1. i 3. ovog članka zatražiti podatke i isprave na temelju kojih Fina može valjano procijeniti ispunjavanje uvjeta za sudjelovanje uključujući nepostojanje razloga koji bi mogli ugroziti stabilnost i sigurnost EuroNKS-a (kao što su rizik namire, operativni rizik, rizik poslovanja, rizik za zaštitu financijske i operativne stabilnosti platnog sustava i drugi razlozi takve ugroze), a podnositelj ih je dužan dati i/ili dostaviti u traženim rokovima. U slučaju nedostavljanja, dostavljanja nepotpunih podataka i/ili dokumenata ili zakašnjelog dostavljanja, Fina može odbiti zahtjev za sudjelovanje ili će od podnositelja zatražiti ponovno dostavljanje odnosno dopunu zatraženog.
  - (8) Fina će odbiti zahtjev za sudjelovanje u EuroNKS-u ako ocijeni da potencijalni sudionik ne ispunjava uvjete za sudjelovanje iz ovih Pravila.
  - (9) S podnositeljem zahtjeva za neposredno sudjelovanje za kojeg Fina ocijeni da udovoljava uvjetima za sudjelovanje iz ovih Pravila Fina sklapa ugovor o uređenju međusobnih prava i obveza koji proizlaze iz sudjelovanja u EuroNKS-u.

Računi sudionika u EuroNKS-u

Članak 6.

- (1) Za svakoga neposrednog sudionika Fina u EuroNKS-u otvara i vodi obračunski račun. Neposredni sudionik sudjeluje u obračunu preko svoga obračunskog računa.
- (2) Posredni sudionik sudjeluje u obračunu preko obračunskog računa neposrednog sudionika s kojim ima ugovor iz članka 5. stavka 4. Pravila.
- (3) Za potrebe izvršenja prekograničnih i s njima izjednačenih nacionalnih platnih transakcija za sudionike EuroNKS-a, Fina otvara za HNB poseban obračunski račun (u nastavku teksta: obračunski račun HNB-a za prekogranične transakcije).

Obračun platnih transakcija u EuroNKS-u i raspoloživa novčana sredstva

Članak 7.

- (1) Obračun platnih transakcija u EuroNKS-u obavlja se na neto multilateralnom načelu, izračunom dugovanja i potraživanja svakog sudionika na temelju platnih transakcija zadanih na obračun u EuroNKS.
- (2) Obračun platnih transakcija u EuroNKS-u obavlja se preko obračunskih računa neposrednih sudionika u obračunskim ciklusima tijekom obračunskog dana u skladu s Terminskim planom EuroNKS-a iz članka 11. ovih Pravila.
- (3) Obračun platnih transakcija obavlja se do visine raspoloživih novčanih sredstava na obračunskim računima neposrednih sudionika.
- (4) Raspoloživa novčana sredstva na obračunskom računu neposrednog sudionika sastoje se od iznosa novčanih sredstava na obračunskom računu neposrednog sudionika uvećanog za iznos koji predstavlja dopušteno negativno stanje na obračunskom računu neposrednog sudionika. Iznos koji predstavlja dopušteno negativno stanje na obračunskom računu neposrednog sudionika određuje se u skladu s člankom 8. ovih Pravila.
- (5) Rezultat obračuna platnih transakcija u EuroNKS-u na kraju obračunskog ciklusa jest konačna neto pozicija na obračunskim računima neposrednih sudionika na kraju obračunskog ciklusa.
- (6) Obračun platne transakcije smatra se konačnim u EuroNKS-u kada je izvršena namira konačnih neto pozicija na obračunskim računima neposrednih sudionika u TARGET2-HR na kraju obračunskog ciklusa.
- (7) Prekogranična i s njome izjednačena nacionalna platna transakcija čiji je obračun konačan u EuroNKS-u može biti odbijena od drugog SEPA platnog sustava, o čemu će EuroNKS obavijestiti neposrednog sudionika na način uređen Operativnim uputama.

Dopušteno negativno stanje na obračunskom računu

Članak 8.

Dopušteno negativno stanje na obračunskom računu neposrednog sudionika u EuroNKS-u predstavlja rezervirana novčana sredstva na podračunu neposrednog sudionika u TARGET2-HR koja neposredni sudionik izdvaja za potrebe namire platnih transakcija obračunatih u EuroNKS-u.

Obračun nacionalnih platnih transakcija

Članak 9.

- (1) Nacionalna platna transakcija je obračunata kada je obračunski račun neposrednog sudionika terećen za iznos naveden u platnoj transakciji, a za isti iznos odobren obračunski račun drugoga neposrednog sudionika.
- (2) Model obračuna nacionalnih platnih transakcija uređen je Operativnim uputama.

Obračun prekograničnih platnih transakcija

Članak 10.

- (1) Prekogranična i s njome izjednačena nacionalna odlazna platna transakcija obračunata je kada je obračunski račun neposrednog sudionika terećen za iznos naveden u platnoj

transakciji, a za isti je iznos odobren obračunski račun HNB-a za prekogranične platne transakcije.

- (2) Prekogranična i s njome izjednačena nacionalna dolazna platna transakcija obračunata je kada je obračunski račun HNB-a za prekogranične platne transakcije terećen za iznos naveden u platnoj transakciji, a za isti je iznos odobren obračunski račun neposrednog sudionika.
- (3) Model obračuna prekograničnih odlaznih i dolaznih platnih transakcija uređen je Operativnim uputama.

Terminski plan EuroNKS-a

Članak 11.

- (1) Terminskim planom EuroNKS-a definirani su radni i neradni dani, obračunski ciklusi te ostali termini povezani s obračunom platnih transakcija u EuroNKS-u.
- (2) Terminski plan EuroNKS-a sastavni je dio Operativnih uputa.

Način i uvjeti izvršenja platnih transakcija

Članak 12.

- (1) Platne transakcije obračunavaju se redoslijedom kojim su zaprimljene.
- (2) Platna transakcija bit će obračunata ako:
  - je tehnički ispravna u skladu sa SEPA shemom i Operativnim uputama,
  - nije onemogućen obračun na obračunskom računu neposrednog sudionika u skladu s člankom 20. Pravila
  - postoje dostatna raspoloživa novčana sredstva na obračunskom računu neposrednog sudionika.
- (3) Oblik i sadržaj platnih transakcija koje se obračunavaju u EuroNKS-u uređen je SEPA shemom i Operativnim uputama.

Datum izvršenja

Članak 13.

- (1) Rok izvršenja jest obračunski dan na koji je platna transakcija zadana na obračun u EuroNKS-u.
- (2) EuroNKS ne omogućuje zadavanje platnih transakcija s budućim datumom izvršenja.

Platne transakcije u redu čekanja

Članak 14.

- (1) Platne transakcije za koje nema dostatnih raspoloživih novčanih sredstava na obračunskom računu neposrednog sudionika evidentiraju se tijekom obračunskog dana u redu čekanja do osiguranja pokrića, a najdulje do kraja obračunskog dana. Na kraju obračunskog dana platne transakcije iz reda čekanja odbijaju se i vraćaju neposrednom sudioniku.
- (2) Platne transakcije iz reda čekanja obračunavaju se prema redoslijedu ulaska u red čekanja.
- (3) Neposredni sudionik EuroNKS-a na teret čijeg su obračunskog računa platne transakcije zadane može promijeniti prioritet izvršenja i može opozvati platnu transakciju iz reda čekanja.

Obveze upravitelja EuroNKS-a

Članak 15.

Fina je dužna postupati u skladu s ovim Pravilima.

Odgovornost upravitelja EuroNKS-a

Članak 16.

- (1) Odgovornost Fina za štetu koju neposredni sudionici pretrpe sudjelovanjem u EuroNKS-u u slučaju obične nepažnje ograničena je na običnu štetu i to na iznos predmetne transakcije i/ili kamata.
- (2) Fina ne odgovara u mjeri u kojoj je štetu uzrokovao neposredni sudionik ili upravitelji drugih SEPA platnih sustava uključujući Deutsche Bundesbank kao upravitelja SEPA-Clearer-a, pružatelji mrežnih, telekomunikacijskih i drugih usluga za koje je potrebno ili je uobičajeno da ih obavljaju treće osobe ili u mjeri u kojoj šteta nastane zbog vanjskih, izvanrednih i nepredvidivih događaja koje Fina nije mogla spriječiti, izbjeći ili otkloniti.
- (3) Prigovor koji se može pripisati odgovornosti HNB-a kao banke za namiru prekograničnih platnih transakcija i neposrednog sudionika SEPA-Clearer-a ili odgovornosti upravitelja drugih SEPA platnih sustava uključujući Deutsche Bundesbank kao upravitelja SEPA-Clearer-a, podnosi se Fini.
- (4) Fina osigurava da takav prigovor bude prosljeđen HNB-u odnosno Deutsche Bundesbank te poduzima sve razumne mjere radi dobivanja odgovora.
- (5) Na odgovornost Deutsche Bundesbank primjenjuju se Pravila rada SEPA-Clearer-a i opći uvjeti Deutsche Bundesbank.

Obveze sudionika EuroNKS-a

Članak 17.

- (1) Neposredni sudionik dužan je postupati u skladu s ovim Pravilima.
- (2) Neposredni sudionik dužan je u EuroNKS dostavljati i iz EuroNKS-a pravodobno preuzimati podatke i obavijesti na način propisan Operativnom uputom, te redovito pratiti status obrade poslanih (ulaznih) datoteka preko web-aplikacije EuroNKS-a.
- (3) Neposredni sudionik dužan je obavijestiti EuroNKS o svim uočenim problemima pri razmjeni podataka s EuroNKS-om.

Uključenje sudionika u EuroNKS

Članak 18.

- (1) Datum uključenja neposrednih sudionika u obračun nacionalnih platnih transakcija te u obračun prekograničnih i s njima izjednačenih nacionalnih platnih transakcija određuje Fina u skladu s Operativnim uputama, nakon što utvrdi da neposredni sudionik udovoljava uvjetima iz članka 5. stavka 1. odnosno stavka 2. Pravila.
- (2) Fina o nazivu, sjedištu ili mjestu poslovanja pojedinoga neposrednog sudionika i datumu njegova uključenja u EuroNKS bez odgađanja obavještava HNB i druge neposredne sudionike.

Posebna uloga HNB-a u EuroNKS-u

Članak 19.

- (1) HNB je agent za namiru platnih transakcija u TARGET2-HR za platne transakcije neposrednih sudionika obračunate u EuroNKS-u.
- (2) HNB je banka za namiru prekograničnih platnih transakcija sudionicima EuroNKS-a u SEPA-Cleareru.
- (3) Za potrebe obračuna prekograničnih i s njima izjednačenih nacionalnih platnih transakcija sudionika EuroNKS-a HNB je neposredni sudionik SEPA-Clearera.
- (4) Odgovornost HNB-a kao banke za namiru prekograničnih platnih transakcija i neposrednog sudionika SEPA-Clearer-a prema sudionicima EuroNKS-a ograničena je na isti način i u istoj visini te isključena pod istim uvjetima kao odgovornost Fine iz članka 16. stavka 1. i 2. ovih Pravila.
- (5) HNB obavještava Finu o pokretanju postupka zbog insolventnosti nad sudionikom (neposrednim i posrednim) s trajnom obustavom plaćanja, o pokretanju postupka prisilne likvidacije sudionika (neposrednog i posrednog sudionika) i o trajnom isključenju neposrednog sudionika iz sustava TARGET2-HR.
- (6) Postupak zbog insolventnosti ima značenje iz zakona kojim se uređuje konačnost namire u platnim sustavima i sustavima za namiru financijskih instrumenata.
- (7) HNB obavještava Finu o pokretanju postupka zbog insolventnosti nad sudionikom (neposrednim i posrednim) s privremenom obustavom plaćanja i o privremenom isključenju neposrednog sudionika iz sustava TARGET2-HR.
- (8) HNB obavještava Finu o potrebi onemogućavanja obračuna platnih transakcija u EuroNKS-u na teret obračunskog računa neposrednog sudionika i o potrebi onemogućavanja obračuna platnih transakcija u EuroNKS-u na teret posrednog sudionika u slučaju primitka odluke suda ili naloga Financijske agencije kojima se zabranjuje plaćanje na teret računa tog sudionika ili obavijesti nadležnog tijela druge države članice o pokretanju postupka zbog insolventnosti s posljedicom zabrane plaćanja na teret računa tog sudionika.

Onemogućavanje platnih transakcija

Članak 20.

- (1) Odmah po primitku obavijesti iz članka 19. stavaka 5. i 7. Pravila koja se odnosi na neposrednog sudionika, Fina onemogućuje obračun platnih transakcija u EuroNKS-u na teret i u korist obračunskog računa neposrednog sudionika blokiranjem njegova obračunskog računa.
- (2) Odmah po primitku obavijesti iz članka 19. stavaka 5. i 7. Pravila koja se odnosi na posrednog sudionika, Fina onemogućuje obračun platnih transakcija posrednog sudionika u EuroNKS-u u kojima je račun platitelja ili račun primatelja plaćanja transakcijski račun koji vodi posredni sudionik.
- (3) Odmah po primitku obavijesti iz članka 19. stavka 8. koja se odnosi na neposrednog sudionika, Fina onemogućuje obračun platnih transakcija u EuroNKS-u na teret obračunskog računa neposrednog sudionika blokiranjem njegova obračunskog računa.
- (4) Odmah po primitku obavijesti iz članka 19. stavka 8. koja se odnosi na posrednog sudionika, Fina onemogućuje obračun platnih transakcija u EuroNKS-u u kojima je račun platitelja transakcijski račun koji vodi posredni sudionik.
- (5) Fina onemogućuje obračun platnih transakcija posrednog sudionika u EuroNKS-u u kojima je račun platitelja ili račun primatelja plaćanja transakcijski račun koji vodi posredni sudionik u slučaju prestanka važenja ugovora iz članka 5. stavka 4. Pravila te u slučaju prestanka sudjelovanja posrednog sudionika u SEPA shemi i to odmah po prestanku ugovora odnosno

prestanu sudjelovanja u SEPA shemi, a ako Fina sazna za prestanak ugovora odnosno sudjelovanja naknadno, odmah po saznanju.

- (6) Fina može onemogućiti obračun platnih transakcija neposrednog sudionika u EuroNKS-u ako ocijeni da su na strani neposrednog sudionika nastale okolnosti koje ugrožavaju ili bi mogle ugroziti stabilnost i sigurnost EuroNKS-a. Takvo onemogućavanje može biti privremeno.
- (7) O izvršenom onemogućavanju obračuna platnih transakcija prema ovom članku Fina bez odgađanja obavještava HNB, a o onemogućavanju obračuna platnih transakcija u korist i na teret sudionika (neposrednih i posrednih) i sve neposredne sudionike EuroNKS-a.

Isključenje sudionika

Članak 21.

- (1) Fina isključuje iz EuroNKS-a neposrednog sudionika odmah po prestanku važenja ugovora iz članka 5. stavka 9. Pravila.
- (2) Načini prestanka važenja ugovora detaljnije se uređuju samim ugovorom.
- (3) Fina isključuje iz EuroNKS-a neposrednog sudionika odmah po primitku očitovanja iz članka 31. stavka 5. Pravila.
- (4) Iznimno od stavka 1. ovog članka Fina isključuje iz EuroNKS-a neposrednog sudionika iz članka 2. stavka 1. alineja od 2. do 4. Pravila:
  - (a) odmah po primitku pisane obavijesti HNB-a o pokretanju postupka zbog insolventnosti nad tim sudionikom koji za posljedicu ima trajnu obustavu plaćanja u korist i na teret tog sudionika,
  - (b) odmah po primitku pisane obavijesti HNB-a o pokretanju postupka prisilne likvidacije tog sudionika,
  - (c) odmah po primitku pisane obavijesti HNB-a o trajnom isključenju tog sudionika iz TARGET2-HR ili
  - (d) odmah po prestanku sudjelovanja u SEPA shemi, a ako Fina sazna za prestanak njegova sudjelovanja naknadno, odmah po saznanju.
- (5) Također iznimno od stavka 1. ovog članka, Fina može isključiti neposrednog sudionika iz EuroNKS-a, ako ocijeni da su na strani neposrednog sudionika nastale okolnosti koje ugrožavaju ili bi mogle ugroziti stabilnost i sigurnost EuroNKS-a.
- (6) Isključenjem neposrednog sudionika iz EuroNKS-a prema ovom članku prestaje sudjelovanje posrednog sudionika koji u EuroNKS-u sudjeluje putem tog neposrednog sudionika.
- (7) Neposredni sudionik dužan je bez odgađanja obavijestiti Finu o prestanku važenja ugovora sklopljenog s posrednim sudionikom. Rok za otkaz tog ugovora ne smije biti kraći od trideset dana.
- (8) Fina bez odgađanja obavještava HNB i druge neposredne sudionike o isključenju neposrednog sudionika prema ovom članku i o prestanku sudjelovanja posrednog sudionika prema stavku 6. i 7. ovog članka.
- (9) Neposredni sudionik je dužan pravodobno obavijestiti svog posrednog sudionika o prestanku važenja ugovora iz članka 5. stavka 9. Pravila, o svom isključenju iz EuroNKS-a kao i o prestanku sudjelovanja posrednog sudionika.
- (10) Fina zatvara obračunski račun isključenog sudionika na kraju obračunskog dana u kojemu je taj sudionik isključen iz EuroNKS-a.

Namira obračuna izvršenog u EuroNKS-u

Članak 22.

Namiru konačnih neto pozicija na obračunskim računima neposrednih sudionika u EuroNKS-u na kraju obračunskog ciklusa obavlja Fina u TARGET2-HR, u skladu s propisanim pravilima rada TARGET2-HR.

Trenutak prihvata i neopozivosti platne transakcije

Članak 23.

Platna transakcija u EuroNKS-u je prihvaćena i neopoziva, u smislu zakona kojim se uređuje konačnost namire u platnim sustavima i sustavima za namiru financijskih instrumenata, od trenutka kada je obračunata na obračunskom računu neposrednog sudionika.

Informiranje sudionika

Članak 24.

- (1) Neposredni sudionik dobiva na kraju obračunskog dana izvješće o provedenom obračunu i stanju na svom obračunskom računu za taj dan.
- (2) Postupci i načini informiranja neposrednog sudionika detaljnije su opisani u Operativnim uputama.

Neprekidno poslovanje

Članak 25.

U slučaju nastupanja događanja koji uzrokuju probleme u operativnom radu EuroNKS-u postupa se na način opisan Operativnim uputama.

Zaštita podataka od zlouporabe

Članak 26.

- (1) Fina osigurava zaštitu podataka od zlouporabe u skladu s propisima iz područja platnog prometa i propisima o zaštiti osobnih podataka.
- (2) Način zaštite podataka od zlouporabe detaljnije je uređen u Operativnim uputama.

Zaštita podataka, sprječavanje pranja novca, administrativne mjere i mjere ograničavanja te povezana pitanja

Članak 27.

- (1) Uzima se da su neposredni sudionici upoznati sa svim svojim obvezama prema propisima o zaštiti podataka, sprječavanju pranja novca i financiranju terorizma, nuklearnim djelatnostima osjetljivima na širenje i razvoj sustava dostave nuklearnih oružja, posebno u odnosu na provedbu odgovarajućih mjera o svakom plaćanju u korist ili na teret njihovih obračunskih računa, i da ih se pridržavaju.
- (2) Kada djeluju kao pružatelji platnih usluga platitelja ili primatelja plaćanja, neposredni sudionici dužni su postupati u skladu sa svim zahtjevima koji proizlaze iz administrativnih mjera ili mjera ograničavanja određenih u skladu s člancima 75. i 215. Ugovora o funkcioniranju Europske unije kojima podliježu. Takvo postupanje uključuje zahtjeve u vezi s obavješćivanjem i/ili ishođenjem suglasnosti nadležnog tijela u odnosu na obradu transakcija.
- (3) Ako je prema administrativnoj mjeri ili mjeri ograničavanja iz prethodnog stavka Fina dužna dati potrebnu obavijest ili pribaviti suglasnost za obračun platne transakcije

a) neposredni sudionik koji je platitelj:

- (i) dužan je dati potrebnu obavijest ili pribaviti suglasnost umjesto Fine i dostaviti Fini dokaze o danoj obavijesti ili primljenoj suglasnosti;
- (ii) ne smije zadati niti jednu platnu transakciju u EuroNKS-u dok ne primi potvrdu od Fine da je potrebna obavijest dana ili da je pribavljena suglasnost od pružatelja platnih usluga primatelja plaćanja ili umjesto njega.

(b) neposredni sudionik koji je primatelj plaćanja dužan je dati potrebnu obavijest ili pribaviti suglasnost umjesto Fine i dostaviti Fini dokaze o danoj obavijesti ili primljenoj suglasnosti.

(4) Za potrebe ovog članka izrazi „pružatelj platnih usluga”, „platitelj” i „primatelj plaćanja” imaju značenja koja su im pripisana primjenjivim administrativnim mjerama ili mjerama ograničavanja.

Operativni postupci EuroNKS-a

Članak 28.

(1) Operativni postupci EuroNKS-a provode se u skladu s Operativnim uputama.

(2) Operativne upute uređuju:

- model obračuna i namire platnih transakcija,
- tehničke zahtjeve za sudjelovanje u EuroNKS-u,
- način pristupa EuroNKS-u,
- način tehničkog povezivanja sa SEPA Clearerom i TARGET2 sustavom,
- razmjenu (dostavu i preuzimanje) podataka povezanih sa sudjelovanjem u EuroNKS-u,
- obradu platnih transakcija u EuroNKS-u,
- terminski plan EuroNKS-a,
- postupke informiranja sudionika,
- način zaštite podataka od zloporabe u EuroNKS-u,
- postupke u izvanrednim situacijama koje uzrokuju poteškoće u radu EuroNKS-a kojima se osigurava neprekidnost poslovanja,
- druga pitanja od važnosti za operativno postupanje u EuroNKS-u

Cjenik usluga EuroNKS-a

Članak 29.

(1) Naknade za obavljanje usluga EuroNKS-a određuje Fina u svojem cjeniku usluga EuroNKS-a.

(2) HNB ne daje suglasnost za cjenik EuroNKS-a.

Nadležnost suda

Članak 30.

Za sporove koji bi mogli nastati između Fine i neposrednog sudionika na temelju ovih Pravila i sudjelovanja u EuroNKS-u nadležan je sud u Zagrebu.

Mijenjanje i/ili dopunjavanje Pravila

Članak 31.

(1) Fina može mijenjati Pravila uz prethodnu suglasnost HNB-a, u skladu sa zakonom.

- (2) Fina pisano obavještava neposrednog sudionika o svakoj izmjeni i/ili dopuni Pravila najmanje 14 radnih dana prije početka primjene te izmjene i/ili dopune.
- (3) Neposredni sudionik može u roku od 10 radnih dana od dana primitka pisane obavijesti dati pisano očitavanje o neprihvatanju donesenih izmjena i/ili dopuna Pravila.
- (4) Ako Fina ne primi očitovanje neposrednog sudionika u roku iz prethodnog stavka, neopozivo se smatra da neposredni sudionik prihvaća donesene izmjene i/ili dopune Pravila.
- (5) Pisano očitovanje neposrednog sudionika o neprihvatanju donesenih izmjena i/ili dopuna Pravila neopozivo se smatra jednostranim raskidom ugovora od strane neposrednog sudionika.

Stupanje na snagu

Članak 32.

Ova Pravila stupaju na snagu 25.3.2016. i objavljuju se na internetskim stranicama Fine. Operativne upute se ne moraju objaviti.

Klasa: 100-04/16-01/4
Ur. broj: 03-03-16-150

predsjednica Uprave
mr. sc. Anđelka Büneta

